

ISLAB laboratorokeskus hyvinvointiyhtymän perustamisen periaatepäätös

Avalt 02.03.2022 § 18
10/00.04.01/2022

Valmistelija: Janne Niemeläinen, muutosjohtaja, puh. 044 717 9460,
janne.niemelainen@kuh.fi

Hyvinvointialueiden perustamisen vaikutus ISLABin
organisaatiomuotoon

Hyvinvointialueiden perustamisen yhteydessä diagnostiikkapalvelut on organisoitava uudella tavalla hyvinvointialueella ja hyvinvointialueiden muodostamalla yhteistyöalueilla. Samalla lainsäädäntö velvoittaa hyvinvointialueita sopimaan yhdessä diagnostiikkapalveluiden järjestämisestä. Diagnostiikan järjestämismahdollisuuksiin vaikuttavat hyvinvointialueille asetetut lainsäädännön rajoitteet. Lainsäädännössä on säännelty tarkasti, miten hyvinvointialueiden yhteistoiminta voidaan järjestää. Tämän lisäksi laki säätelee, miten valittu yhteistyömuoto, esim. hyvinvointiyhtymä voi toimia. Myös aikaisempi lainsäädäntö vaikuttaa palveluiden järjestämiseen, esimerkiksi tartuntalain vaatimusten kautta, joiden mukaan tietyt toiminnot vaativat viranomaispäätöksiä.

ISLABin nykyinen organisaatiomuoto ei uuden lainsäädännön mukaan ole mahdollinen useamman hyvinvointialueen omistamana, vaan kuntayhtymät purkautuvat vuoden 2022 lopussa. Tästä syystä tilalle on perustettava uusi yhtiö- tai yhtymämalli.

Hyvinvointiyhtymä on perustettava vuonna 2022, jotta katkeamaton palvelutoiminta voidaan turvata 1.1.2023 alkaen.

Hyvinvointiyhtymän perusteet

ISLAB on valmistautunut usean vuoden aikana SOTE-palveluiden muutokseen tekemällä eri näkökulmista tarvittavia selvityksiä ja vaihtoehtoja. Vuoden 2017 aikana laadittiin selvitys toimimisesta osakeyhtiömallissa, jota vuonna 2019 jatkettiin teettämällä liikelaitoskuntayhtymän arvonmääritys. Kevään 2021 aikana laadittiin vielä rakennevaihtoehtoja kuvaava raportti päätöksenteon tueksi.

Tehtyjen selvitysten ja nyt voimassa olevan sote-lainsäädännön perusteella tehdyn ulkopuolisen arvioinnin perusteella hyvinvointiyhtymä on tarkoituksenmukaisin ja taloudellisin vaihtoehto laboratoripalveluiden tuottamiseksi nykyisten ISLABin omistajien toiminnan siirtyessä hyvinvointialueille.

Nykyisten omistajien tahtotila, linjaukset erityisvastuualueen (Erva) järjestämissopimuksessa

Hyvinvointiyhtymän perustamisen tahtotila on linjattu syksyn 2021 aikana Ervan johtoryhmässä. ISLAB Laboratoriokeskuksen yhtiömuodon muutos hyvinvointiyhtymäksi on kuvattu ja sovittu Erva-järjestämissopimuksessa, joka on hyväksytty järjestämisvastuussa olevien sairaanhoitopiirien valtuustoissa syksyllä 2021 (PSSHP 25.10.2021 § 12, Siun sote 9.11.2021 § 48, Essote 11.11.2021 § 64). Linjausten mukaan hyvinvointiyhtiö tulisi jatkossa tuottamaan laboratoriopalvelut Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueille.

Laboratoriotoiminnan jatkuvuuden turvaaminen

Hyvinvointiyhtiön toimintamallia, hallintoa ja taloutta koskevat säädökset tulevat olemaan hyvin samanlaisia kuin nykyisten liikelaitoskuntayhtymien, joten ISLABin nykyinen toimintamalli sopii hyvin pohjaksi hyvinvointiyhtiön toiminnalle.

ISLABin toiminta, sopimukset, sekä olemassa oleva infrastruktuuri (henkilöstö, toimipisteverkosto, tietoverkko, tietojärjestelmät ja niihin rakennetut integraatiot) voidaan saumattomasti siirtää hyvinvointialueille, joten siirto ei aiheuta minkäänlaisia katkoksia palvelun tuottamisessa.

Hyvinvointiyhtiön perustaminen

Hyvinvointiyhtiö perustetaan hyvinvointialueiden välisellä perussopimuksella (Laki hyvinvointialueesta 611/2021 § 59).

Yhtiön perustamisen aikataulu varmistuu osana hyvinvointialueen valmistelutyötä. Keskeistä on varmistaa, että kaikki perussopimuksen vaatimat kokonaisuudet saadaan päätettyä ja sopimusluonnos rakennettua. Valmistelu edellyttää, että laboratoriopalveluiden omistaja hyvinvointialueet muodostavat tulevaisuudesta yhteisen näkemyksen ja vievät toiminnan kehitystä yhdessä eteenpäin.

Valmistelun ohjausryhmä

ISLAB liikelaitoskuntayhtiö on perustanut hyvinvointiyhtiön valmisteluita koordinoivan ohjausryhmän, jonka jäseniksi on kutsuttu hyvinvointialueiden väliaikaisten valmistelutoimielimien (VATE) edustajat. ISLAB valmistelee asiat VATE-käsittelyihin yhteistyössä ohjausryhmän kanssa.

Valmisteluryhmä on tammikuun 2022 kokouksessaan esittänyt päätösprosessille seuraavaa järjestystä ja aikataulua:

- helmikuu: käsittely hyvinvointialueiden väliaikaisessa toimielimessä
- maaliskuu: asian esittely ja periaatepäätös hyvinvointiyhtiön perustamisesta hyvinvointialueiden valtuustoissa

- maalis-huhtikuu: perussopimuksen ja perustamispäätöksen valmistelu

hyvinvointialueiden hallituskäsittelyt

- huhtikuu: hyvinvointiyhtymän perustamispäätös ja perussopimuksen

hyväksyminen hyvinvointialueiden valtuustoissa

- kesä-syyskuu: hyvinvointiyhtymän järjestäytyminen

pakollisten toimilupien hakeminen, palveluiden kilpailutukset

toiminnan ja henkilöstön siirron valmistelu

- syksy/loppuvuosi 2022:

seuranta hyvinvointialueiden hallituksissa ja valtuustoissa

- 31.12.2022 / 1.1.2023 toiminnan siirtyminen uudelle hyvinvointiyhtymälle

liikelaitoskuntayhtymän lakkauttaminen

Hyvinvointialueiden valtuustojen tulee tehdä periaatepäätös hyvinvointiyhtymän perustamisesta, jotta valmistelua voidaan jatkaa ja varsinainen perustamispäätös saadaan hyvinvointialueiden valtuustojen käsittelyyn huhtikuussa 2022. Tällä menettelyllä turvataan laboratoriotoimintojen jatkuvuus vuoden 2023 alusta. Hyvinvointiyhtymän perustaminen edellyttää perussopimuksen valmistelua.

Valmistelutyöryhmänä toimii hyvinvointiyhtymän valmistelua koordinoiva edellä kuvattu ohjausryhmä, johon on nimetty edustajat hyvinvointialueilta ja nykyisistä omistajista sekä ISLABin ylimmästä johdosta.

Oheisaineistona:

- ISLAB taustamateriaali

Päätösehdotus

Väliaikainen valmistelutoimielin:

Aluevaltuusto päättää:

1) käynnistää laboratoriopalvelujen järjestämistä varten Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueiden yhteisen laboratoriotoiminnan hyvinvointiyhtymän perustaminen. Varsinainen perustamispäätös ja perussopimus tuodaan hyvinvointialueiden valtuustojen käsittelyyn huhtikuussa 2022.

2) nimetä Pohjois-Savon hyvinvointialueen neuvottelijoiksi Leila Pekkasen ja Jari Saarisen.

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että Antti Hedman poistui esteellisenä asian käsittelyn ajaksi klo 13.13-13.14.

Päätösehdotus hyväksyttiin.